

EIVSQUE PARTIBVS.

di Catastrophae sunt in Nubibus, Auibus, Pace, & alijs. Protasis & Catastasis versibus ut plurimum constant senarijs lambicis. Epitasis & Catastasis , partim ijsdem , partim septenarijs Trochaicis,sæpè etiam octonarijs lambicis,plerunque Catastasis Aristophanijs Anapæsticis. Chorus altera pars veteris Comœdiae,inter actum & actum sex habet partes speciaris, Commation , Parabasin , Oden seu Strophes , Epirrhema, Antoden , seu Antistrophen, & Antepirrhema. In Commatio Chorus aut aliquam è personis alloquitur, aut abeuntes è proscenio histriones felici acclamacione prosequitur. Subditur Parabasis, hoc est, Transitus chori, in qua mouetur chorus è loco , ubi prius erat : & ad populum conuersus, dicit aliquid de se , de suis studijs, de furtis , ineptiisque aliorum Poetarum. In huius locum successit apud Latinos Comicos Prologus.

Hæc Parabasis non semper uno carminis genere constat , sed plerunque Trochaicis septenarijs, aut Anapæsticis. Parabasin sequitur Ode, quæ interdum canitur cum conversione, id est, cum Strophe: interdum sine motu, idque quocunque genere versiculorum, quales apud Melicos Poetas metimur: aliquando tetrametris Anapæsticis. In hac plerunque chorus precationem ad aliquem Deum, Deamue instituit , aut eiusdem laudes peragit. Finita Strophe ad spectatores sese denuò conuertit chorus , ibique de rebus ad vitam communem pertinentibus, & de moribus hominū agit, aut noui aliquid profitetur: idque Trochaicis aut Anapæsticis lögioribus, aut etiam Dactylicis. Hoc vocatur Epirrhema, quasi additamentum chori. Latinè etiam dici posset diuerbium. In eo taxantur aut singuli ciues nequam, aut mores depravati vniuersæ ciuitatis. Post epirrhema telegunt vestigia strophes, motu contrario totidem versiculis atque numeris , quot qualésue fuerint in Strophe. Quare appellatur Antistrophe à motu, Antode à cantu, catus respondente. Qua expleta consistunt , vt respondeant Epirrhemati , tum quietis similitudine, tū numeris. Hoc Antepirrhema vocatur, in quo chorus itidē, vt antea , vel aliquos, vel vniuersos ciues nequam, & sceleratos vellicat. Atque his sex partibus integer & totus completur chorus , qui ferè post transactam Protasin , & partem aliquā Epitaseos introducit. Alij sunt chori, qui ferè post reliquos Actus interponi solēt, multò breuiores. Nam alioquin ultra modum temporis extenderetur actio. Horum quinque aut sex enumerat genera Iulius Scaliger, lib. 3. de re poet. cap. 97. Nonnunquam, ait, introducta chori Strophe, pauculis versibus: postea interponunt personam cum prolixa oratione: post quam, Strophe respondet chorus per Antistrophen. Quartò alterum systema, priori respondens. Habere ergo videtur systema naturam Lyricorum. Sed hīc eundem esse ne putas ἐπωδὴν & ἐπωδὴν. Nam quemadmodum alibi dictum est, ἐπωδὴν erat ex aliquot versibus longis, magna ex parte: deinde Strophe: tertio loco μετωδὴν, respondens τῇ ἐπωδῇ: quartò Antistrophe, respondens Strophe: postremo ἐπωδὴν, pat duab. Odis superioribus. Επωδὲ tamen & ἐπωδὴ dictam lego: sicut & ἐπωδὲ & ἐπωδὴ: sed eam tantum , cui non responderet alia Ode , neque in medio, neque in fine. Huic subdebatur Strophe cum Antistrophe: atque his in fine, loco Epodi, sistema. Aliquando Strophe. Ex versiculis aliquot , quibus subduntur longi versiculi, post quos Antistrophe per omnia par. Est etiam modus longè alias, longèque diuersus. Ponunt enim chori melos, in quo loquitur de re ipsa & personis: deinde strophas alias, supra alias, vel sine systemate vel systemate interposito. Quin etiam post Strophes statim ἐπωδὲ. Haec tenus Scaliger. De mimis seu histrionibus vide eiusdem cap. 10. lib. i. De diuersis in choro carminum generibus diligenter admonet Græcus scholiares, & nostra ætate Mycillus. Nos etiam suo loco quædam adiiciemus. Differt autem chorus ab Actu, duabus potissimum rebus: numero personarum, & gestu , seu motu, siue actione. Nam ultra quatuor personas nunquam aut raro in scena decet progredi ad idem colloquium: sicut Horatius præcipit, quanquam ad nouam, non ad veterem Comœdiam respexit Horatius. At chorus 24. constat personis, quæ simul omnes loquuntur, & simul omnes modulantur, & tripudiant. Deinde simplicior est actio histrionis seu mimi, quam chori. Nam chorus in scena relicitus , non ore tantum agit, sed etiam pedibus. Nam ad tibiæ sonum canit & tripudiat, ita , vt pes ori ac tibiæ respondeat. De hoc saltationis genere: itē de modis ac tibijs, vide Scaligerū lib. 1. c. 18. 19. & 20. Plura apud eundem de choris Comicis, lib. 7. c. 2. Vestigium aliquod huius choricae saltationis videntur hodie repræsentate chori nostrarum virginum , quos in vicis triuijs per æstatem, sub vesperas agunt. De modis & eorum differentijs, consulendus erit Plutarchus, in libello de arte Musica: & Boetius in lib. de eadem arte, & Glareanus in do-decachordo: .